

STEKLARNA
HRASTNIK

steklar

GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

Izhaja od leta 1959
Letnik XXXIV, št. 6
Hrastnik, 9. 7. 1993

Na razvojnem projektu gostinskega stekla smo zelo aktivni

Gostinsko steklo za Evropo

Steklarne Hrastnik proizvaja steklo za gostinstvo vse od svoje ustanovitve, to je od leta 1860. V naših perspektivnih programih načrtujemo, da bomo proizvodnjo in prodajo gostinskega stekla še povečali in da bo to eden od nosilnih programov Steklarne Hrastnik.

Ob snovanju teh projektov se zavedamo, da zmožljivosti močno presegajo domačo porabo in da bo treba okrog 80 % izdelkov prodati na tuja tržišča. Tja pa je mogoče prodati le izdelke, ki kakovostno ustrezajo vsem zahtevam. To je zelo zahtevna naloga, ki terja načrtno pripravo za tržni nastop. V sklopu teh načrtov bomo že avgusta letos razstavili svoje izdelke na sejmu v Frankfurtu. Predstavili bomo izdelke iz stroja H 28, preše in ročno pihane izdelke: vrčke, vaze, svečnike in steklenice posebnih oblik. Računamo, da bomo na tem sejmu februarja 1994 naš program še dopolnili z novimi proizvodi – kelih.

Na razvojnem projektu gostinskega stekla smo zelo dejavni. Išče mo možnosti in tudi najboljše tehnične variante za lastno proizvodnjo kelihov. Najpomembnejša pa je tržna projekcija – kako zagotoviti dober plasma naših izdelkov na tržišču ZRN, Italije, Grčije in drugih. V sklopu tega projekta smo za trženje na tržišču ZRN najeli novega agenta firmo Peter, ki ima kot agencija za omenjeni program mnogo izkušenj. Skupaj s firmo Peter smo obiskali kar nekaj novih potencialnih kupcev v ZRN. Pri teh obiskih smo se zelo strokovno pogovarjali o naših možnostih za povečanje prodaje na tržišču ZRN. Ugotovili smo, da moramo naš izbor izdelkov dopolniti in ga prilagoditi tržnim zahtevam. Tržne zahteve pa so za posamezna tržišča specifična. Tako določen asortiman, ki ustreza tržišču ZRN, ni sprejemljiv za Italijo in obratno. Skupaj s firmo Peter oziroma njenim vodjem dr. Plaiknerjem smo uspeli izdelati kar nekaj novih izdelkov. Ob tem moram dodati, da je velik prispe-

vek imela firma Glas in njen predstavnik g. Barberis. Večina teh novih izdelkov se sorazmerno dobro trži. Pomembno pa je še to, da imajo ti izdelki v primerjavi s starim asortimantom tudi precej višje cene in je s tem tudi prihodek Steklarne Hrastnik večji.

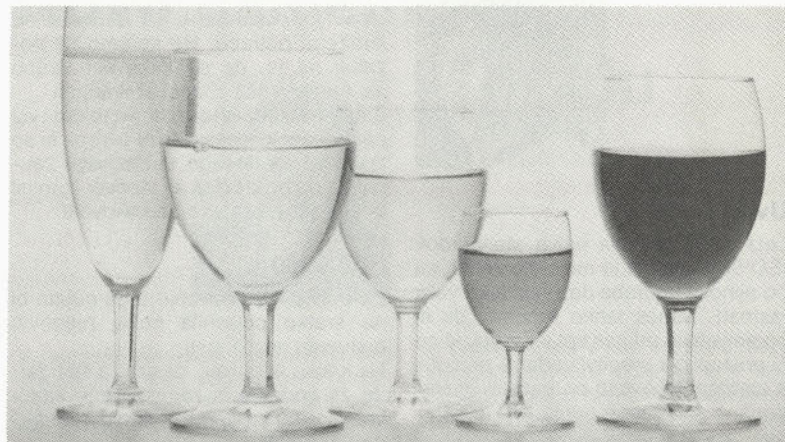
V sklopu tega programa smo skupaj s firmo Glas obiskali nekaj potencialnih kupcev gostinskega stekla v Italiji. Kljub temu, da je v Italiji kar močna recesija, pa je tržni utrip zelo dinamičen. Kupci se zanimajo za nove proizvode, dajejo svoje sugestije in pričakujejo od Steklarne Hrastnik, da bo v kratkem dopolnila svoj asortiman še s kelih, in da bo na tržišču nastopala z novimi kvalitetnimi izdelki.

V Steklarni se zavedamo, da je kakovost naše vodilo in da smo se v zadnjih letih s tem tudi dokazali, kar nam priznajo naši kupci po vsej Evropi.

Ugled, ki si ga je Steklarna pridobila, je rezultat nekajletnega trdega dela vse od leta 1984 naprej. Steklarna si je pridobila ugled kvalitetnega proizvajalca, zato mora v prihodnje programirati le kvalitetne izdelke, ki so cenovno in dohodkovno zanimivi, zelo pomembna pa je izvirnost – lasten design – izdelkov. Obdobje kopiranja je za nami. V nadaljnjih razvojnih programih si moramo ugled dobrega proizvajalca še utrditi. Zato v strokovnih službah snujemo programe, ki bodo to tudi omogočili. V sklop teh programov je vključeno tudi reaktiviranje proizvodnje na J peči.

Po tem programu je prava rešitev razširitev proizvodnje pihanih kozarcev na G peči. Celoten program prešane stekla pa preusmeriti na I peč. S tem bi dosegli, da bi odmislili proizvodnjo cenenejših izdelkov na I peči. Povečanje proizvodnje in prodaje pihanih kozarcev in kelihov na približno 35 milijonov kosov letno pa bi bistveno izboljšala ekonomsko stanje Steklarne.

Anton Žagar

Serija kelihov belgijske steklarne Durobor (skupaj ima steklarne v programu 10 serij sestavljenih iz 81 kelihov)

Poslovni utrip Steklarne Hrastnik

Pod tem naslovom naj bi se v Steklarni redno pojavljale kratke, a pomembne informacije o dejavnostih s področja, ki so bile v preteklosti manj pomembne, z dokaj hitrim uveljavljanjem trga, blaga in storitev pa postajajo ključne. To so dejavnosti s področja marketinga in trženja.

Morda bo občasno potrebno kakšno pomembno informacijo zaradi zaščite lastnih interesov ali interesov partnerja objaviti samo delno, ali pa jo v celoti izpustiti, vendar računam na razumevanje bralcev Steklarja. Informacije bodo zajemale obdobje med dvema izdajama Steklarja, torej bodo sveže, bralci boste torej na najneposrednejši način informirani tudi o rečeh, o katerih se danes malo ve, a so eksistenčnega pomena za Steklarno Hrastnik.

- Obnovljena tehnologija in visoka ekonomičnost proizvodnje razsvetljavnega stekla za firmo Limburg iz ZRN sta nam odprla pot, izgleda, k še enemu evropskemu proizvajalcu svetil, ki sodi v sam svetovni vrh. Vzorci so uspešno prestali teste, poizkusno naročilo je že sprejeto, o omenjeni firmi pa več prihodnjic.

- Po uspešni promociji in nastopu Steklarne v Hannoveru smo obiskali še sejem razsvetljave v Milanu in pridobili nove posle, tako s področja zaščitnih stekel, kot klasične razsvetljave.

- Z obiskom starih in novih kupcev v Avstriji, s katerimi smo se srečali v Hannoveru, smo si utrdili položaj na tem trgu in pridobili nekaj novih naročil za razsvetljavo.

- Trenutno tečejo zadnje priprave za naš prvi nastop na sejmu Pogrnjene mize v Frankfurtu (ZRN) in na to temo so se odvijali razgovori z našim novim prodajnim agentom firme PETER. Posli s to firmo dobro napredujejo, nove ponudbe pa se pripravljajo tudi za naše stare kupce kot so Böckling, Rastal in Sahm. Slednji je zelo pozitivno ocenil nov vrček 0,3 l in že tečejo priprave za proizvodnjo dveh novih (0,4 in 0,5 l) v jesenskem delu leta.

- Svoj program smo predstavili tudi na sejmu v Bratislavi, čeprav se velikih prodajnih uspehov ne moremo nadejati v kratkem času.

- Obseg poslovanja se lepo širi tudi preko Italijanske firme Glas, v kar smo se prepričali ob priliki obiska pri njih, obenem pa obdelali nov asortiman za ta trg.

- Zmanjšani obseg poslovanja s firmo Italvetro bomo, izgleda, v veliki meri nadoknadili z povečanim obsegom izdovab Italijanskim firmam Bruni (50 novih ponudb) in G.B. Braun (kozmetika, farmacija), z dosti več poslovnosti pa obdelujemo tudi slovenski trg embalažnega stekla in pri tem že pridobili k sodelovanju nova kupca (Eta Kamnik in Presad Gabrovka).

- Srečanje predsednika vlade g. Janeza Drnovška in njegovih sodelavcev v Medijskih Toplicah z nekaterimi direktorji zasavskih podjetij ob priliki podelitve certifikata kvalitete ISO 9000 firmi Elektroelement Izlake, ni vilo izvoznikom nikakršnega optimizma. Obstoječa gospodarska in monetarna politika se ne bo menjala, torej lahko pričakujemo boljši jutri le ob doslednem izvajanju sanacijskega programa.

Trdo in kreativno delo bosta tudi v bodoče edina garancija za naš razvoj in perspektivo.

Stojan Binder

Kakovost se začne in konča z izobraževanjem

Kakovost – Evropa in mi

Uvod

Leta 1987 je izšla serija standardov ISO 9000, takrat je malokdo verjel, da bo njihova uporaba doživela tako velik razmah. Danes lahko rečemo, da ni podjetja tako pri nas kot v Evropi, ki ne bi pristopilo k ureditvi vodenja podjetja s stališča kakovosti po načelih, navedenih v standardih serije ISO 9000.

Uvajanje ISO 9000 v Steklarni

V Steklarni smo se odločili za uvajanje tega standarda že leta 1989 in intenzivno delali na tem področju do začetka leta 1992. V tem času smo izdelali 16 organizacijskih predpisov, navodil, uvedli smo novo dokumentacijo pri vvodu materialov in v proizvodnem procesu. Oblikovali smo poslovnik o kakovosti, v katerem pa manjka nekaj poglavij.

Situacija, ki je nastala v preteklem letu (problematika v poslovanju), nam ni dovoljevala, da bi z začetimi aktivnostmi pri uvajanju sistema kakovosti nadaljevali. Poudarila bi, da smo nekje na polovici projekta uvajanja tega standarda in da je bistvenega pomena že napisane predpise spraviti v življenje.

V letošnjem letu je vodstvo podjetja izdelalo plan aktivnosti za dokončno uvajanje sistema kakovosti in s tem za pridobitev certifikata za kakovost v letu 1994.

Pojem kakovosti

V različnih medijih pogosto zasledimo pojem kakovosti. Obstaja veliko definicij o tem, kaj sploh pomeni kakovost. Ena izmed njih, ki bi bila omembe vredna je: »Kakovost ni le prava stvar, ampak je zastonj. In ni le zastonj, je najbolj dobičkonosna proizvodna linija, kar jih imamo.« (po H. S. G.)

Za razumevanje tega citata: kakovost je zastonj. Ni darilo, vendar je prosto na razpolago. Kakovost ni le prosto na razpolago, ampak je najbolj pošten izvor dobička. To pomeni, da nam na koncu ostane pol tolarja od vsakega tolarja, ki ga sicer porabimo za **napačna, ponovna ali nadomestna** opravila. V teh časih, ko nihče ne ve, kaj se bo jutri zgodilo v našem poslovanju, ni preostalo veliko načinov za povečanje dobička in za obstanek v poslovnem svetu. In če se bomo odločili osredotočiti se na sistem za zagotavljanje kakovosti, bomo **zagotovo** povečali dobiček za vrednost v višini 5–10 % lastne prodaje. To je veliko denarja zastonj.

Kakovost je skupek vseh lastnosti in karakteristik izdelka, procesa ali storitve, ki se nanašajo na sposobnost, da izpolnijo postavljene ali neposredno izražene potrebe. Ne smemo pa pozabiti na to, da se kakovost vedno začne in konča z izobraževanjem. Zagotavljanje kakovosti – to so vsi načrtovani in sistematični ukrepi, ki so potrebni za doseg ustreznega zaupanja, da bo izdelek ali storitev izpolnil postavljene zahteve za kakovost.

ISO 9000

Za boljše razumevanje tega pojma bi na kratko pojasnila nekaj njegovih bistvenih značilnosti.

Na kratko bi opisali, da gre za standarde za vodenje in zagotavljanje kakovosti. V tem sklopu je serija standardov in sicer:

- ISO 9001: kakovost – zagotavljanje kakovosti v fazah konstruiranja (razvoj), proizvodnje, vgradnje, servisiranja.
- ISO 9002: kakovost – zagotavljanje kakovosti v fazah proizvodnje in vgradnje.
- ISO 9003: kakovost – zagotavljanje kakovosti v fazah končne kontrole in preizkušanja.
- ISO 9004: kakovost – podrobna navodila o sistemu in elementih vodenja kakovosti.

Namen teh standardov je:

- razjasniti razlike in medsebojne povezave med osnovnimi zahtevami kakovosti;
- zagotoviti smernice za izbiro in uporabo serije standardov sistema kakovosti, ki se lahko uporabijo za organizacijo in vodenje kakovosti in za dokazovanje učinkovitosti sistema zagotavljanja kakovosti.

Poudarila bi, da ni namen teh standardov stroga standardizacija uporabe sistema kakovosti v organizacijah ampak gre za smernice vodenja.

V svetu prevladuje usmeritev, da je treba upoštevati vse večje zahteve kupcev glede kakovosti in kar najbolj izpolniti njihova pričakovanja. Upoštevanje take usmeritve vodi do spoznanja, da so stalne izboljšave kakovosti izdelkov nujne za doseganje in vzdrževanje zaželenih ekonomskih učinkov.

Večina organizacij v industriji, trgovini ipd. proizvaja izdelke ali izvaja storitve, da bi zadovoljili kupčeve zahteve oz. potrebe.

V praksi so te zahteve najpogosteje izražene v t.i. specifikacijah. Te tehnične specifikacije same po sebi ne zagotavljajo izpolnitev zahtev kupca v celoti, da izdelki ne bodo imeli pomanjkljivosti, ali da v sistemu organizacije proizvodnje ne bo bistvenih odstopanj.

Vse kar je omenjeno, je vodilo v izdelavo standardov sistema kakovosti in smernice, ki dopolnjujejo ustrezne zahteve izdelkov oziroma storitev, ki so določene v tehnični specifikaciji.

Blaga Kazievska-Jerič

Dovoz elektrofilterskega pepela iz termoelektrarne Ljubljana

Za čigave interese gre?

Po objavljeni radijski informaciji o odobritvi Izvršnega sveta Skupščine občine Hrastnik za zapolnjevanje razpok z elektrofilterskim pepelom je obrtno združenje sklicalo sestanek zainteresirane javnosti, ki je bil 9. junija v sejni sobi delavskega doma. Dobili smo drugoro tridesetih navzočih, ki so bili mnenja, da se mora o namenu posega v okolje temeljito razpravljati. V primeru, da predlog ne bi upoštevali, so navzoči sklenili, da bodo dovoz fizično preprečili.

Predebi pričeli v Hrastniku odločati o kakršnemkoli dovažanju pepela ali drugega odpadnega materiala, je treba po Zakonu o varstvu okolja pred vsakim posegom v okolje pridobiti soglasje Ministrstva za varstvo okolja. Po 72. členu ustave Republike Slovenije ima vsak občan pravico do življenja v čistem okolju. Občani, ki bi sprejeli nadaljnja onesnaževanja, se morajo prepričati o trenutnem stanju onesnaženja zraka, vode, pridelkov, zemlje in živine.

Zato morajo študije pregledati neodvisni strokovnjaki, ki bodo občanom na njim razumen način povedali, ali je zgornja meja onesnaženja prekoračena ali ne.

Elektrofilterski pepel vsebuje po študiji inštituta Milana Vidmarja iz leta 1990 od 15–500 MG/KG težkih kovin, kot so svinec, krom, cink, arzen in cianidi, poleg tega pa je še radioaktiven. Zdravniki so naredili raziskave na dihalih na razvoju dojenčkov in otrok. Raziskave so pokazale porazno zdravstveno stanje. Rezultate teh raziskav pa niso nikjer obravnavali. Raziskave trboveljskih zdravnikov in Biološkega inštituta iz Ljubljane na živih bitjih – podganah, ki so živele šest mesecev na elektrofilterskem pepelu pa ugotavljajo razjede na sluznici in posledice na dihalnih organih.

Občinskemu organu, Izvršnemu svetu in skupščini mora biti jasno, da je sklep Izvršnega sveta neveljaven, kajti po Statutu občine Hrastnik Izvršni svet šteje deset članov, soglasje k strokovni pobudi rudnika za dovoz elektrofilterskega pepela pa so dali štirje člani Izvršnega sveta. Torej sklep ni veljaven, ker zanj ni glasovala večina vseh članov.

Prav tako je sporno glasovanje šeste točke na zasedanju občinske skupščine 17. junija. Glasovanje o šesti točki je izsilil predsednik Skupščine Hrastnik, g. Leopold Grošelj.

V šesti točki dnevnega reda je bilo naslednje besedilo:

Informacija o strokovni pobudi za sanacijo površin, poškodovanih z rudarjenjem Rudnika Hrastnik.

● O informaciji, ki je bila posredovana delegatom se ne more glasovati, ker so jo slišali vsi.

● Delegati so bili zavedeni, ker so glasovali na osnovi nelegitimnega izglasovanega predloga s strani Izvršnega sveta skupščine občine Hrastnik. Predsedujoči je z načinom formulacije šeste točke in z glasovanjem zavedel delegate in s tem prenesel odgovor-

nost na skupščino. Kljub temu, da so do danes iz Izvršnega sveta odstopili zaradi nestrinjanja glede dovažanja elektrofilterskega pepela štirje člani: g. Marjan Dolanc, dr. Jože Toplak, ga. Nada Grešak in g. Dalibor Pečnik, ki je pozneje zamrznil svoj odstop do naslednje skupščine, se do danes še vedno obravnava sklep skupščine kot veljaven.

Izvršni svet Skupščine občine Hrastnik, je na svoji seji 29. 6. 1993 sprejel, da bo zasipovanje nadzirala ekološka komisija, katero je še potrebno ustanoviti. Ustanovitev komisije je res bila izglasovana na skupščini 17. 6. 1993 z namenom, da ponovi celoten postopek za izdajo soglasja Rudnikom rjavega premoga Slovenije k strokovni pobudi.

Izgleda, da je IS hrastniške vlade edini v Sloveniji, ki je na strani onesnaževalcev in ne na strani občanov.

Ne vemo čigave interese zastopajo! Glavni problem predstavlja dejstvo, da nobeden od pobudnikov za zapolnjevanje razpok nima plana, kaj bo z odvečnim pepelom, ki se bo pojavljal do leta 2020 kot ostanek izkopenega premoga. Strategija razvoja premogovništva v Sloveniji namreč predvideva obstoj rudnika v Hrastniku do tistega leta. V tem času bomo postavljene pred dejstvo prevzeti še 5.000.000 ton pepela iz Trboveljske elektrarne. V Ljubljanski toplarni pa bi v teh letih bil ostanek zasavskega premoga cca 2.000.000 ton elektrofilterskega pepela.

V primeru, da res mora Zasavje prevzeti toliko elektrofilterskega pepela, se mora o tem odločiti z referendumom v Zasavju, vse tri zasavske občine pa morajo s skupnimi močmi in možnostmi najti najustreznejšo lokacijo za morebitno deponijo. Ne strinjamo pa se z reševanjem tega problema na način, ki je predstavljen samo Izvršnemu svetu in skupščini, kot da od 15.000 ton pepela zavisi obstoj zasavskega premogovništva.

Vsem, ki govorijo o nekakšnih ozadnih obrtnih zbornicah bi povedali, da bodo njihovi otroci nekoč postavljeni pred dejstvo, tako kot danes stanovalci v Prapretnem in v Uničnem. Ti ne morejo spreminiti odločitve prednikov, ki so odgovorni za sedanje stanje.

Upamo, da bomo v bližnji prihodnosti lahko tudi obrtniki in podjetniki z veseljem vlagali sredstva v Hrastniku, kajti mislimo, da je v ospredju tista generacija, ki je bila v preteklosti potisnjena v ozadje zaradi naprednih idej. Želimo, da bi se življenjsko okolje izboljševalo, ne želimo pa poslušati razlag, kako je hrastniško onesnaženje v vseh pogledih pod dovoljenim nivojem.

Glede na to, da je Hrastnik naš kraj, smo prepričani, da se bomo vsi skupaj trudili in borili za čim boljše okolje.

OBRтна ZBORNIKA HRASTNIK, Ekološki odbor

Na 3. strani sledi pripis uredništva

Pripis uredništva:

Steklar kot glasilo delavcev Steklarne Hrastnik posreduje informacije, ki so zanimive za zaposlene v tovarni. V tem kontekstu uredništvo odpira vrata tudi zunanjim sodelavcem časopisa,

če gre za teme, ki zanimajo delavce Steklarne Hrastnik. Problematika, ki je podana v gornjem članku, gotovo spada v tisto interesno sfero, ki je med zaposlenimi v Steklarni Hrastnik aktualna.

Najbolj redni kupci so gostinci

Industrijska prodajalna v gradu

Čitni znak vseh industrijskih prodajalnih tudi naše, pa je že zdavnaj izginila s prodajnih polic naše trgovine tako kot je tudi iz proizvodnje izginila dolga leta znana in uporabljena delitev proizvodnje na domačo in export.

In kdo so kupci naših izdelkov, od kod prihajajo, kaj kupujejo, kaj želijo, pa ne dobijo?

Danica, ki trgovino vodi kakšnih deset let, je dobro spoznala njihove navade, zahteve in želje.

Pravi, da so kupci zelo različni. So taki, ki prihajajo v Hrastnik na ekskurzije ali izlete, največkrat so to šolarji, dijaki ali upokojenci, ki mimogrede kaj kupijo za spomin. V trgovino po nakupih prihajajo mali proizvajalci svetil, pa tisti, ki iščejo razna rezervna stekla za lestenice. Najbolj redni kupci pa so gostinci. Ti prihajajo iz vse Slovenije, morda še najmanj iz Zasavja. Gostinci so tudi tisti, ki do podrobnosti poznajo cene naših izdelkov, in naših konkurentov. Zadnje znižanje cen naših izdelkov so sprejeli z velikim zadovoljstvom. Pravijo, da se jim zdaj kozarcev ne splača več hoditi nakupovat drugam oz. v tujino. Gostinci nas poznajo tudi po tem, da smo proizvajalci »močnih« kozarcev, kar je po eni strani hvale vredno, vendar pa imajo, ko gre za nakup kozarcev za vino, največkrat v mislih kozarce na nogi – kelihe, teh pa v našem programu zaenkrat ni.

V preteklosti smo to vrzel nadomeščali z uvoženimi iz Italije (SAIVO), že nekaj mesecev pa prodajamo kelihe Steklarne Hrpelje. Kakšnih dvatisoč jih prodamo vsak mesec, kar ob številnih drugih izdelkih ni malo. Letos smo kupcem lahko ponudili tudi velik

izbor kozarcev za sadno kupo, ki pa so, kot zatrjujejo gostinci kljub znižanju cene še vedno nekoliko dražji kot v tujini. Pa še nekaj, kupci večkrat pohvalijo to, da kozarce prodajamo v embalaži za tri izdelke.

Seveda se samo po sebi postavlja vprašanje o finančnem uspehu trgovine. Ta je zelo razveseljiv še toliko bolj,

ker je s tem denarjem podjetje lahko gasilo določene finančne stiske. Tudi zato bi si trgovina zaslužila nekaj reklame: kakšno obvestilo v radiu ali časopisu, v neposredni bližini pa vsaj kakšen bolj opazen smerokaz, skratka nekaj, kar bi privabilo še več kupcev.

Mili Kopal

Nova namembnost v gradu

V letošnjih številkah Steklarja je bilo objavljenih nekaj zanimivejših podatkov iz zgodovine hrastniškega gradu. Ker je osnova omenjenega pisanja izvirni prispevek iz leta 1953, je treba kaj povedati tudi o obdobju po letu 1953, predvsem pa o današnjem trenutku v zvezi z novo namembnostjo tega objekta.

V letih 1953 do 1978 je bila v gradu uprava Steklarne Hrastnik. Verjetno so bili takrat na objektu opravljeni nekateri nestrokovni in škodljivi posegi (prezidavanja prostorov, zazidavanje oken, odnašanje in uničevanje opreme). Velika škoda je nastala npr. na Kapeli za gradom: uničena so bila vsa okna z vitraži, do danes je ostala – kot nekakšen opomin – zarjavela strešna konstrukcija kapele (nad garažami za gradom).

V neposredni povezavi z dogajanjem v gradu v 50. letih je tudi stavba godbenega doma. Takrat (v 50. letih) in mnogo pred tem je gospod Hofbauer (ravnatelj osnovne šole v Hrastniku) zbiral na svoje stroške po vsej Sloveniji eksponate za bodoči steklarski muzej Steklarne Hrastnik. Ta stvar je normalno morala vzbujati določeno zanimanje Steklarne Hrastnik, pa je zato takratni direktor obljubil prostor za to zbirko. Dejansko je poskrbel za pozidavo muzejske stavbe v grajskem stilu. Žal pa muzejska zbirka Steklarne

ni bodila mesta v tem prostoru, saj je direktor spremenil mišljenje in je izgotovljeno stavbo nemenil godbenikom. Tako so dragoceni eksponati steklarskega muzeja ostali v zabojih skriti očem javnosti vse do leta 1978 (razstava ob 50-letnici steklarske stavke).

V 70. letih je v spodnjem kletnem prostoru (bivše odlagališče krame) zrasla prva vzorčna soba Steklarne Hrastnik. Po združitvi Steklarne Hrastnik in Sijaja v letu 1984 je iz te vzorčne sobe nastalo več vzorčnih sob (prtiličje in prvo nadstropje), svoje mesto je prvič našel tudi steklarski muzej. Takrat so opravili večja obnovitvena dela v notranjosti gradu, začela je delovati tudi industrijska prodajalna v gradu.

Po združitvi Steklarne Hrastnik s Sijajem je prišlo do bistvenega zmanjšanja vzorčnih sob in muzeja, v prvo in drugo nadstropje pa je bil lociran razvojni oddelek Steklarne Hrastnik. Danes je grad pred novo namembnostjo. Steklarna Hrastnik je življenjsko vezana na zahtevna zahodna tržišča, s tem pa tudi na njihove poslovne navade, kulturo in tradicije. Nedopustno bi bilo, da Steklarna Hrastnik v tem kontekstu zanemari pomen grajskega objekta v neposredni bližini tovarne, saj je ta zgodovinsko in prostorsko vezan na dogajanja v Steklarni in v hrastniški dolini. Odločitev je torej takaka, da bi grad postopoma sanirali (ob iskanju zunanjih virov financiranja) v smislu nove namembnosti poslovno promocijskega centra Steklarne Hrastnik, v določenih primerih pa tudi Hrastnika ali regije. V prvi fazi bodo urejene vzorčne sobe in muzej (prvo nadstropje) ter posebna poslovna soba v prtiličju. Seveda se ob tem ureja tudi najnujnejši zunanji izgled gradu, vendar brez bistvenih finančnih posegov.

Kakorkoli, Steklarna Hrastnik bo z malo denarja v kratkem usposobila nove pomembne poslovne prostore, ki bi sicer bili izpostavljeni zobu časa. S tem bo pridobila v odnosu na razviti svet novo kakovost glede ravnih poslovnih srečanj, pa seveda raznih promocij in utrjevanja ugleda naše tovarne.

Slavko Marcen

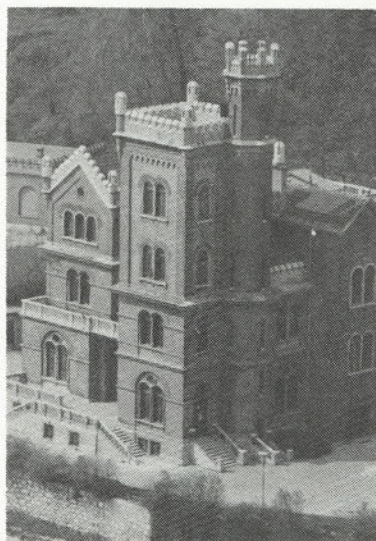
Ko je Steklarna leta 1978 odprla svojo industrijsko prodajalno, si tedaj ob razmeroma lahkem plasmanu izdelkov na tržišča od tovrstne prodaje ni obetala prav veliko. Bolj je šlo za to, da bi po tej poti izdelki majhnih serij in tisti, ki zaradi slabše kakovosti niso smeli na tržišče, namesto v črepih, za nekaj malega denarja vendarle našli pot do potrošnika.

Od takrat, ko je v stari in razpadajoči hiši ob južnem delu tovarne trgovinica začela svojo pot pa do danes se je marsikaj spremenilo. Iz hiše namenjene rušenju se je po nekaj letih preselila v prostore gradu in sčasoma ter s preureditvami prerasla v elegantno in sodobno prodajalno, ki s svojo dejavnostjo dopolnjuje (novo) namembnost gradu kot poslovno in vzorčno reprezentančnega objekta.

Prodajni asortiman, ki je v začetku zajemal skromno število izdelkov, pretežno kozarcev, se je iz leta v leto širil in dopolnjeval, tako danes zajema celotno paleto izdelkov za vsakdanjo uporabo v gostinstvu in gospodinjstvu. Poleg teh izdelkov pa ponudbo trgovine sestavljajo tudi nekatera svetila in rezervna stekla za lestenice, ki jih kupci zamažajo iščejo po trgovskih hišah, saj jih nočejo prodajati. Kot dopolnilo vsemu temu pa je v trgovini še nekaj polic napolnjenih z izdelki (kozmetika, čistila) TKI.

Če je bila »škart roba« nekakšen zaš-

Ob prodajnem pultu je običajno gneča

Nagradna križanka

	HINKO SMREKAR	REK, FRAZA	ANTIČNO PIHALO PRI GRKIH	ZADREGA, TEŽAVA	TRNOVA PALICA	VELIKO AFRIŠKO JEZERO (MALAVI)	IGOR UMEK	ŠVEDSKO-AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (ALF)	PRIVR-ZENEK GRŠKE FILOZOFSKE ŠOLE V JUŽNI ITALIJI	PRI TAROKU OSTANEK KART PO RAZDELITVI	BREME	STAROŽIDOVSKI KRALJ	LETNI PRIDELEK	OKOVANI ČEVLJI	STARA JAPONSKA PRESTOLNICA	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐						
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐						
	REZILO, BRITVICA						DVIGALO ZA BLAGO									
	PEDRO SALINAS DELAVEC ŽIVILSKE STROKE	☐	☐	AVTOR: KARLI DREMEL	RIBA SEVERNIN MORIJ SL. SKLADATELJ (VASILIJ)		DYANA JST MESECEV					VRSTA VRBE	IZTRAŽEK, VNOVCENJE			
ZNOJ	☐	☐	GL. MESTO RUSIJE DRŽAVA V ZDA				STRANIŠČE NA PLANEM SLOVENSKE PRAVNIK SNUDERL									PRITOK RENA V NEMCIJI
TROPŠKA SMOLA	☐	☐		VRSTA PLESA	ANDREJ KURENT STAR BEOTIJEV		MITOS, BAJKA PRŠICA, KLOŠC			ORIENT. PRAŠEK ZA BARVANJE LAS	ZOLAJEV ROMAN RISTO SAVIN					
PENTLJASTA ZNAČKA	☐	☐			AFRIŠKA PLEMENSKA SKUPNOST PUŠČAVSKA LISICA			JADRANSKI OTOK OSKAR NEDBAL								KNUT HAMSUN ZEVSOV TOČAJ
	IDRIJSKA NARODNA JED KONTINENT	☐	☐			LOJZE KOLMAN MARTIN EDEN		AM. KEMIČ (LARS) SONDA								
AM. FILM. IGRALEC (JAMES)	☐	☐		GRŠKA BOGINJA SPOMINA ZEMELJSKA UTRDBA							SLAVKO AVŠENIK STANKA KOVAČIČ					IME PRVE ZENE NEKD. ARGENTIN. POLITIKA PERONA DAN V TEDNU
GRŠKA BOGINJA MIRU	☐	☐			RIMSKI ZGOPOVINAR (CORNELIUS) AVSTRIJSKI PESNIK (JOHANN)			REKA V MONGOLIJ PESNIŠKA OBLIKA PLEME, ROD								
KRAJ NA SEVERU OTOKA PAGA	IMPORT	☐	SLOVENSKE SLIKAR (ANTON) ORGAN VOHA			BOLEČINA	IZRAELSKI PEVEC OFARIM PEVEC JONES	PLUTOVINA				IGRALEC BAN HRV. SLIKAR MURTIČ				
NIZO-ZEMSKI REŽISER (JORIS)	☐	☐		STARO GL. MESTO MEDIJE SLAVKO OŠTERC								ARABSKI KNEZ				
NIKOLAJ OMERSA		REKA V SEVERNI FRANCiji				DENARNI PRISPEVEK						OTROČIČEK				
ZAČETEK AZBUKE		KONFLIKT														HRVAŠKI SKLADATELJ (KRSTO)

Srečanje delavcev Steklarne

Po dveletni prekinitvi bomo letos obnovili tradicionalno srečanje zaposlenih in upokojenih delavcev Steklarne, na tako imenovanem Dnevu steklarjev, ki pa letos ne bo 22. julija, ampak v mesecu septembru (najverjetneje druga sobota).

Za predstavitev smo se odločili predvsem zato, ker 22. julij ni bil povezan z nobenim važnejšim dogodkom v zvezi z obstojem Steklarne, pa tudi zaradi dejstva, da je bil do sedaj ta dan v času, ko je polovica delavcev odsotnih zaradi kolektivnega dopusta. O obliki praznovanja in datumu vas bomo obvestili.

Sindikata Steklarne

Nagradna križanka

Uvodni članek v prejšnjem Steklarju vam bo v pomoč pri reševanju današnje nagradne križanke, ki jo boste poslali na naslov: Uredništvo STEKLARJA, Cesta 1. maja 14, Hrastnik do 30. 7. 1993. Med reševalce s pravilno rešitvijo bomo podelili 5 nagrad v skupni vrednosti 6.500 tolarjev.

prva nagrada 2.000 SIT
druga nagrada 1.500 SIT
in tri nagrade po 1.000 SIT

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v STEKLARJU št. 5/1993 smo prejeli 77 rešitev. Žreb je namenil nagrade naslednjim:

1. nagrada 2.000 SIT: Esma Durmišević, 2. nagrada 1.500 SIT: Franc Korbar, 3.-5. nagrada po 1.000 SIT: Vili Fabjan, Silva Šmit in Franc Žerko

Rešitev križanke iz prejšnje številke

VODORAVNO: oleander, rtina, Steklarne, Aasen, Hrastnik, -, RZB, T.A., T.S., Eno, Ana, spleen, tarok, Tikal, leska, Erida, Can, os, ete, Radenci, Derna, tango, ogel, L.U., Nd, rosomah, sir, Dalibor, Evora, tvid, regija, Antara, Greta, Amur, Milna, kriterij, Melk, Enej, galjot, Lavater, nota, kloaka, ananas.

(K. D.)

steklar

Steklar - glasilo delavcev Steklarne Hrastnik ureja uredniški svet: Slavko Marcen, Majda Krošlin, Sonboj Knežak, Matija Koritnik, Alojz Šnagelj in Franc Vidovič. Fotografije Branko Klančar. Grafična priprava in tisk: Formatisk Ljubljana.

Naslov uredništva: Steklar, Hrastnik, C. 1. maja 14, telefon 0601/41-622

Po mnenju Urada za informiranje pri vladi Republike Slovenije (št. 23/32-93) z dne 25. 1. 1993 je glasilo proizvod informativne narave, za katere se plačuje 5 odstotni prometni davek.

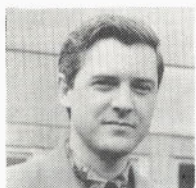
steklar

GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

Posebna izdaja
Hrastnik, 9. 8. 1993

Posebna izdaja ♦ Lastninjenje Steklarne Hrastnik

NAŠE STEKLARNE NE SMEMO ZAPRAVITI

V naslednjih mesecih se bo morala Steklarna Hrastnik olastniniti. Nedavno sprejeti zakon o lastninskem preoblikovanju podjetja terja, da se morajo vsa podjetja v družbeni lasti, med katerimi je tudi Steklarna Hrastnik, olastniniti, kar pomeni, da bo treba za lastnino, ki je danes od vseh in nikogar, najti lastnika, pa najsi bodo to država, zavarovalnice, banke, razni skladi, tujci ali pa še kdo drug.

Pridružujemo se mnenju tistih, ki trdijo, da gre za revolucionarno dejanje, kajti delilo se bo premoženje, katerega vrednost presega ničkoliko milijard nemških mark. Malo je generacij, deležnih te odgovornosti, sreče ali nesreče, skratka trenutka, v katerem se dogajajo tako globalne spremembe, kot je v našem primeru delitev nacionalnega premoženja.

V skupščinskih, vladnih in še katerih klopeh je bilo treba uskladiti veliko interesov, da bi bil zakon, kakršen je bil v končni fazi predlagan, tudi sprejet.

Zakon je tu in mislim, da vsem upravičencem ponuja kar nekaj možnosti, ki jih velja v celoti izkoristiti in podjetje olastniniti na način, ki bo optimalen za vse, ki zdaj delamo v tem podjetju; za prihodnje generacije, ki prihajajo za nami, pa končno tudi za celotno hrastniško okolje. Ponuja se nam možnost, da postanemo lastniki v pravem pomenu tistega, kar smo ustvarili mi in generacije pred nami z dolgoletnim prizadevnim delom.

Z velikim zadovoljstvom vas lahko obvestim, da vlada v podjetju med sindikatom, vodstvom podjetja in delavskim svetom – popolna enotnost v pogledih na način lastninjenja. Mnenje vseh je, da moramo storiti prav vse, da bi zaposleni in drugi upravičenci dobili čim večji lastniški, s tem pa tudi upravljalški delež, kajti bodoče upravljanje podjetja bo temeljilo izključno na lastništvu nad sredstvi, s katerimi danes delamo in jih imamo na razpolago.

Razpoložljiva sredstva za doseg tega cilja bi morala zadostovati, računamo pa le na certifikate zaposlenih in njihovih družinskih članov, certifikate upokojujencev Steklarne in pa tudi zadolžnice na podlagi premalo izplačanih osebnih dohodkov v zadnjih dveh letih.

Za uresničitev te tako pomembne naloge je bil v podjetju formiran strokovni svet, sestavljen iz najustvarjalnejših delavcev Steklarne Hrastnik in predsednika sindikata, ki bo skrbel tudi za spremljanje zakonodaje s tega področja ter za izobraževanje in informiranje vseh ključnih struktur v podjetju.

Steklarna ima trg in tehnologijo, pred nami so mnogi programi, ki jih želimo v čimkrajšem času uresničiti oz. oživiti, skratka menimo, da Steklarna ima perspektivo.

Glasilo Steklar bo zato v prihodnje z vso pozornostjo sledilo vsem dejavnostim s področja lastninjenja Steklarne in bo vse zainteresirane sproti obveščalo.

Pred nami je torej čas, v katerem si bomo ali zapečatili usodo ali pa zagotovili aktivno vlogo pri odločanju o razvoju danes še »naše« Steklarne. Karte se delijo zdaj in velja biti udeležen pri tej igri, posebno, če nam je dana možnost voditi jo.

direktor Stojan Binder

Lastninjenje Steklarne Hrastnik

ZAKON ♦ Pogoji in ugodnosti

Temeljno izročilo zakona je, da mora vsa dosedanja družbena lastnina dobiti lastnika. Zato morajo vsa sedanja podjetja, ki upravljajo in razpolagajo s to lastnino po postopku in v zakonsko določenih rokih izpeljati lastninjenje, sicer postanejo last »države« oz. njenih na novo oblikovanih institucij.

Ker so v preteklosti delovni ljudje skupno ustvarjali družbeno premoženje, je zakon ponudil tri osnovne možnosti za razdelitev oz. pridobitev družbene lastnine:

- prodaja podjetja
- prenos na sklad
- odkup podjetja

Najbolj zanimiva za upravičence (vsi zaposleni, bivši zaposleni in upokojeanci) je vsekakor tretja možnost, to je notranji odkup podjetja, ki v različnih kombinacijah daje priložnost le-tem, da postanejo lastniki podjetja. V tem sklopu bomo pretežno govorili o tej možnosti.

Podjetje samostojno odloča o izbiri in kombinaciji lastninjenja, katere izvede po sprejetem programu. Vsebinski začetek lastninjenja se začne v podjetju z zakonsko obvezo o ugotovitvi družbenega kapitala z otvoritveno bilanco. Nato je podjetje dolžno to premoženje v celoti pokriti z delnicami ali deleži. Od tega premoženja mora 40 % prenesti na sklad in sicer:

- 10 % na pokojninski sklad
- 10 % na odškodninski sklad
- 20 % na sklad z namenom nadaljne razdelitve

60 % pa lahko podjetje oz. upravičenci z različnimi kombinacijami pridobijo v svojo last in sicer:

- 20 % vrednosti premoženja z razdelitvijo na osnovi predložitve certifikatov.
- 40 % z odkupom ali javno prodajo (glej shemo na 3. strani)

Zakon pri kombinacijah notranjega odkupa postavlja pogoje in daje ugodnosti:

Pogoja sta:

- razdelitev na osnovi predloženih certifikatov
- sodelovanje 1/3 zaposlenih

Ugodnosti:

- upravičenci imajo pri notranjem odkupu 50 % popusta
- odkup lahko traja največ 4 leta
- za odkup se lahko uporabijo certifikati (drugi vrednostni papirji)

Kot ste lahko zasledili, je zakon predvidel zbrati 40 % celotnega družbenega kapitala in sicer:

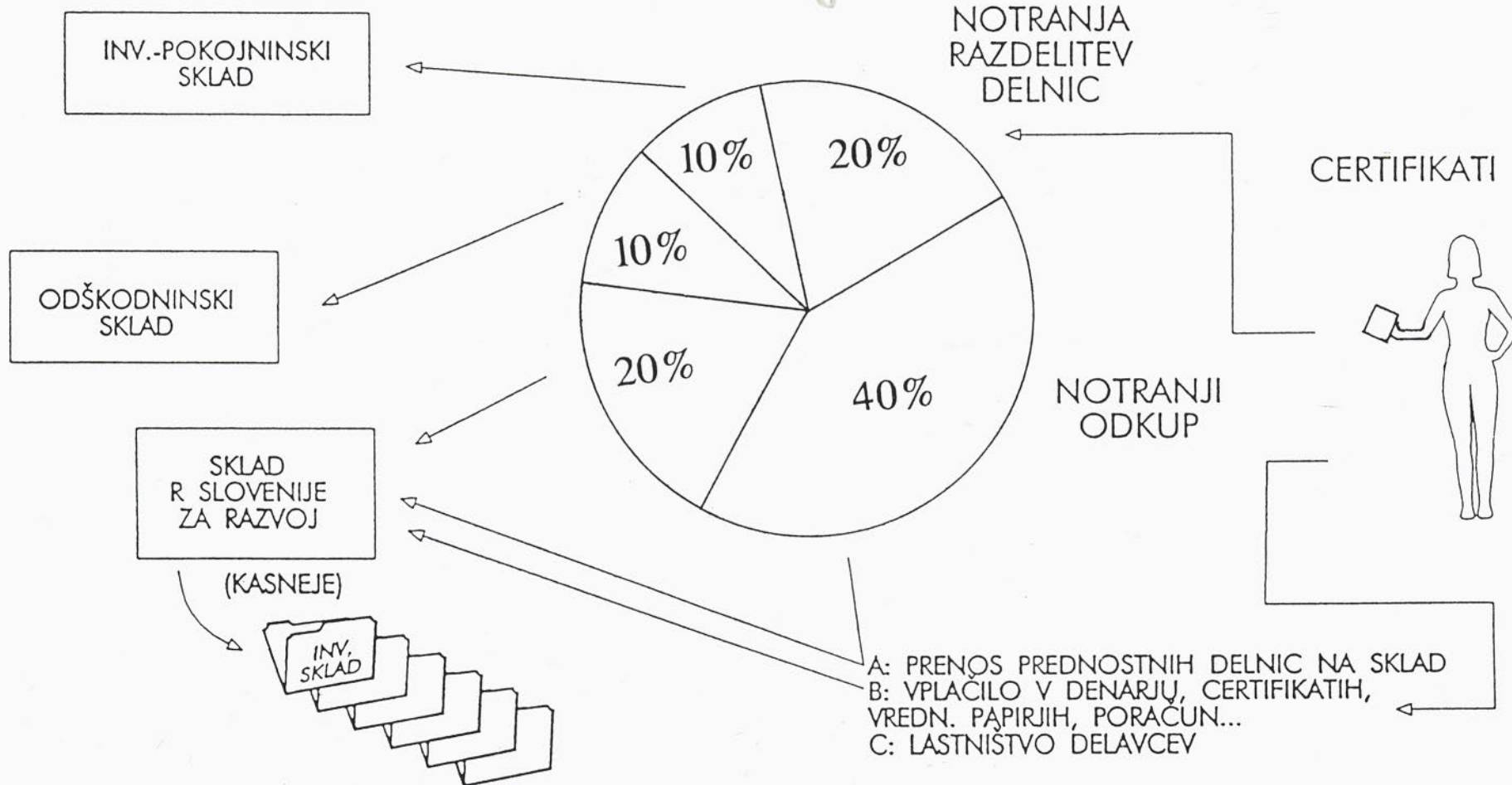
- 20 % v skladu z namenom nadaljnje delitve
- 20 % z rezervacijo delitve certifikatov v podjetju

(Nadaljevanje na 5. strani)

SKLADI

PODJETJE

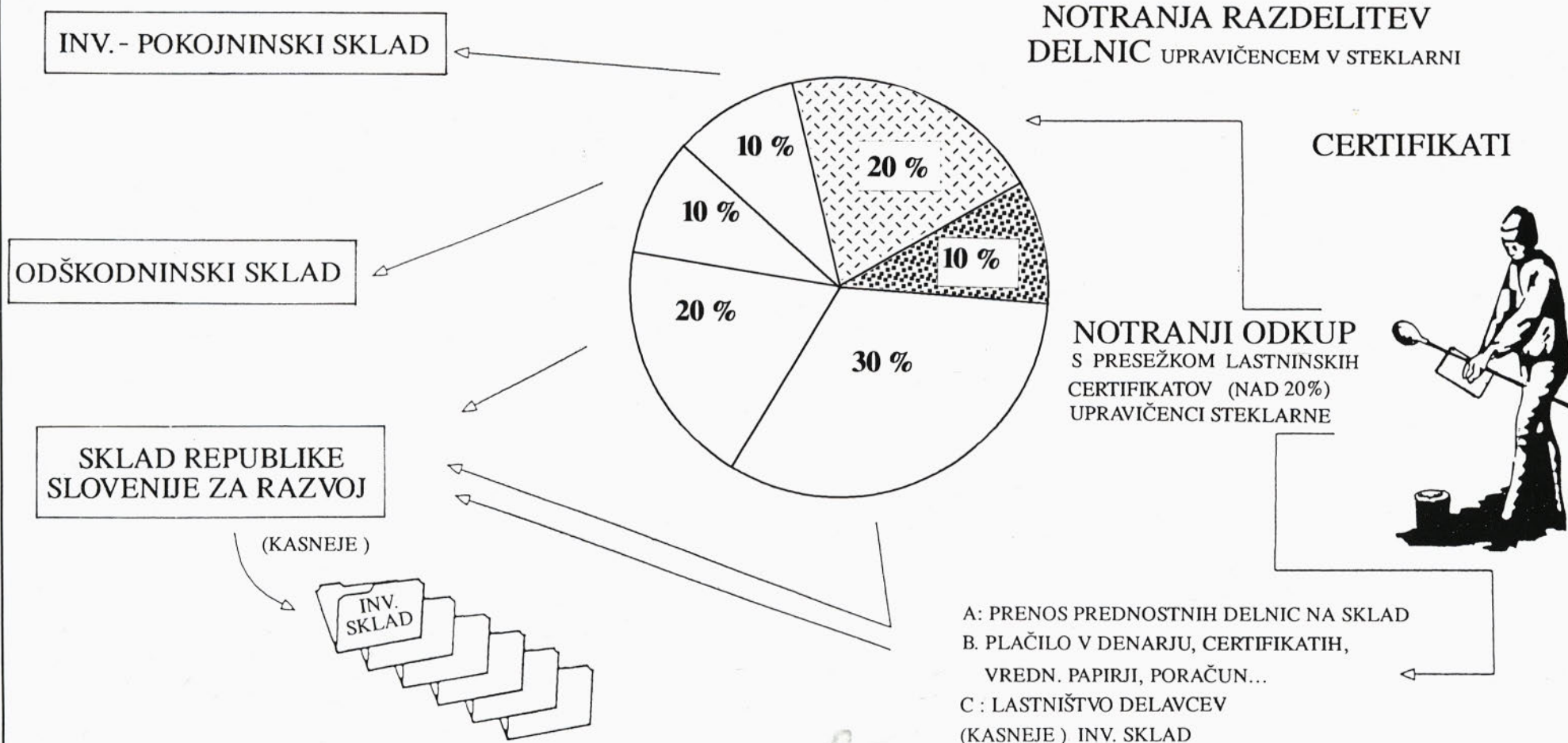
ZAPOSLENI

SKLADI

PODJETJE

ZAPOSLENI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Za to premoženje bodo državljani Republike Slovenije dobili certifikate, ki jih bodo lahko v procesu lastninjenja uporabili v različne namene lastninjenja oz. ohranjenja premoženja.

Lastniške certifikate bodo izdajali državljanom Republike Slovenije glede na njihovo starost na dan 5. 12. 1992 v naslednji nominalni vrednosti:

- 100.000 SIT do 18. leta.
- 200.000 SIT od 18. do 23. leta.
- 250.000 SIT od 23. do 28. leta.
- 300.000 SIT od 28. do 38. leta.
- 350.000 SIT od 28. do 48. leta.
- 400.000 SIT od 48. leta dalje.

Vnovčevanje certifikatov bo v praksi izgledalo tako, da bodo za vsakega državljana Slovenije pri SDK odprli račun, iz katerega bo imetnik lastninskega certifikata z lastninskimi nakaznicami razporedil sredstva, npr. v dobro svojega podjetja.

Upravičenci Steklarne Hrastnik, ki se ne bodo odločili za vlaganje certifikatov v Steklarno Hrastnik in ostali državljani Republike Slovenije pa imajo možnost porabiti certifikate še v naslednjih primerih:

- pri interni razdelitvi v podjetju ali podjetjih, kjer je bil imetnik certifikata kdajkoli zaposlen
- pri zamenjavi certifikatov za delnice investicijskih skladov
- pri javni prodaji oz. odkupu delnic
- pri pomoči družinskim članom pri interni razdelitvi, kjer upravičenci ne dosežajo 20%.

ODLOČITEV ŠE V NAŠIH ROKAH

Po dobrih dveh letih usklajevanja spreminjanja in uveljavljanja raznih strankarskih interesov, je bil novembra 1992 končno sprejet Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij. Verjetno ga ni med nami, ki še ni slišal o tem zakonu, in kljub temu večina zakona ne pozna. Ker pa bo zakon bistveno spremenil naše dosedanje delo in življenje, smo v sindikatu od vsega začetka na razne načine poskušali vplivati na vsebino zakona in ga kar najbolj spremeniti v korist delavcev.

Glavni cilj raznih izrednih konferenc, protestnih shodov pred parlamentom, ter mnogih drugih oblik pritiska je bil, da naj se zakon spremeni v taki obliki, da bi pri delitvi družbenega premoženja oziroma lastninjenja imeli bistveno prednost delavci in upokojeanci, torej tisti, ki so to premoženje ustvarili. Dosežek vseh naših aktivnosti je, da je bilo upoštevanih precej naših zahtev tako, da se sedanji zakon bistveno razlikuje od prvotne verzije.

Dve najvažnejši sindikalni zahtevi, ki sta v zakonu upoštevani, določata možnost 50% popusta pri notranjem odkupu in upoštevanje zadolžnic za prenizko izplačane osebne dohodke.

Prav omenjeni spremembi bosta odigrali bistveno vlogo tudi pri lastninjenju Steklarne Hrastnik. Zlasti upoštevanje zadolžnic za prenizko izplačane osebne dohodke bo v naši tovarni pomenilo kar lep delež, ki nam bo pripadal v procesu lastninjenja. Tako obstaja po grobih ocenah in ob predpostavki, da se bomo zaposleni in upokojeanci Steklarne v večini odločili, da svoje lastninske certifikate vložimo v Steklarno realna možnost, da postanemo lastniki precejšnjega deleža podjetja in si tako zagotovimo možnost vplivati na poslovanje Steklarne in njen obstoj. Hkrati s tem pa bomo zagotovili, da ostane večinski delež v hrastniški dolini.

Skratka odgovor na vprašanje, kdo bo lastnik Steklarne po zaključenem procesu lastninjenja družbenih podjetij, ki naj bi se končalo 5. junija 1994, je zaenkrat še v naših rokah. Iskreno upam, da bomo ponujeno možnost po pametnem premisleku znali obrniti sebi v prid, kajti pri tem procesu popravnega izpita ne bo!

PREDSEDNIK SINDIKATA
STEKLARNE HRASTNIK
Soniboj Knežak

PREDPOSTAVKA LASTNINJENJA V STEKLARNI HRASTNIK

Opredelitev za kombinacijo prenosa na sklade, razdelitve na osnovi predloženih certifikatov in porabe presežka certifikatov za notranji odkup.

Po tem načinu imajo upravičenci Steklarne Hrastnik teoretično možnost pridobiti v svojo last do 60 % vrednosti družbenega kapitala.

Prikaz temelji na predpostavkah, vendar plastično odslikava sistem lastninjenja po navedeni kombinaciji.

Predpostavke:

1. Predpostavljamo, da bo vrednost družbenega kapitala 30 milijonov DEM.
2. Zaposlenih je 1000 delavcev s povprečno starostjo 32 let in od teh se jih 95 % namerava odzvati vabilu za vključitev v proces lastninjenja Steklarne Hrastnik z lastninskimi certifikati.
3. Bivši zaposleni nimajo interesa za vlaganje certifikatov v Steklarno Hrastnik (vlagali bodo v podjetja, kjer so trenutno zaposleni).
4. Upokojevcev je 800 in od tega se jih 75 % namerava odzvati vabilu za vključitev v proces lastninjenja Steklarne Hrastnik z lastninskimi certifikati.

Ob omenjenih predpostavkah bi proces lastninjenja potekal nekako takole:

V prvi fazi bi podjetje preneslo na vse tri sklade za 12 milijonov DEM (40%) delnic in sicer:

- na pokojninski sklad 3 milijone DEM (10%)
- na odškodninski sklad 3 milijone DEM (10%)
- na razvojni sklad (kasneje na investicijske sklade) 6 milijonov DEM (20%).

V drugi fazi bi upravičenci vložili lastninske certifikate za delitev družbenega premoženja.

Vloženih certifikatov bi bilo:

od zaposlenih: $1000 \times 95\% \times 300.000 \text{ SIT}$ (od 28 do 30 let = 300.000 SIT)
= 285.000.000 SIT – 4.070 milijonov DEM

od bivših zaposlenih:

od upokojevcev: $800 \times 75\% \times 400.000 \text{ SIT}$ (od 48 naprej = 460.000 SIT)
= 240.000.000 SIT – 3.430 milijonov DEM

skupaj pridobljenih lastn. certifikatov 7.5 milijonov DEM.

Ker je za delitev predvidenega le 20% družbenega kapitala oz. 6 milijonov DEM je razliko 1.5 milijona DEM mogoče uporabiti za notranji odkup. V notranjem odkupu velja 50% popust, zato lahko s 1.5 milijona DEM odkupimo za 3 milijone DEM delnic.

Tako bi lahko upravičenci samo na osnovi lastninskih certifikatov pridobili lastništvo nad 9 milijoni DEM premoženja in postali 30-odstotni lastniki Steklarne Hrastnik; s tem pa pomemben akter pri odločanju o nadaljni strategiji in usodi Steklarne Hrastnik. (glej shemo na 4. strani.)

Seveda je treba proučiti še možnost pravega notranjega odkupa.

Skratka – končno lastništvo bo odvisno od dejanske vrednosti družbenega kapitala na eni strani in mase vloženih certifikatov ter pripravljenosti za notranji odkup na drugi strani.

Vsekakor pa bo jeziček na tehtnici v prid Steklarne Hrastnik premaknil seštevek zadolžnic za prenizko izplačane osebne dohodke, vendar točne številke zdaj še niso znane.

Vpliv na poslovanje Steklarne Hrastnik bo v prihodnje odvisen od lastništva in zato nam mora biti v interesu postati lastnik čimvečjega deleža Steklarne Hrastnik.

Zato upravičencem predlagamo, da o omenjeni tematiki temeljito premislijo in svoje načelne opredelitve povedo predstavniku Steklarne Hrastnik, ki jih bo osebno obiskal v naslednjih tednih.